

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
07.02.2022. – 11.02.2022.

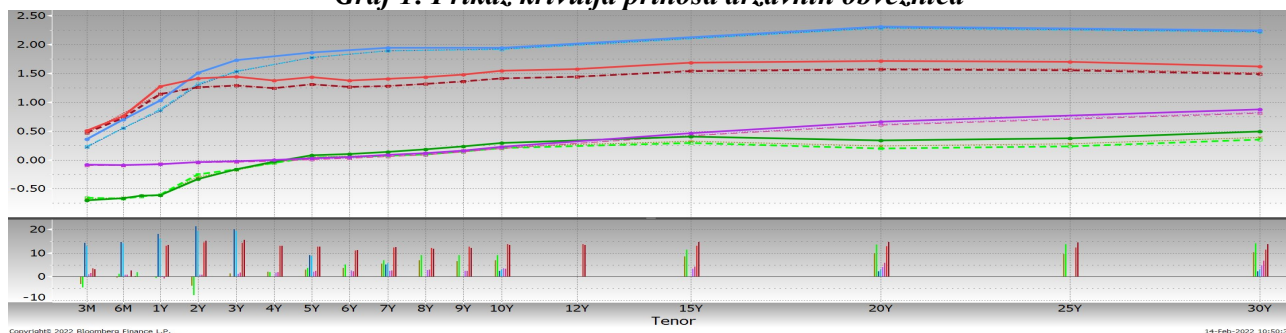
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	4.2.22	-	11.2.22	4.2.22	-	11.2.22	4.2.22	-	11.2.22	4.2.22	-	11.2.22
2 godine	-0,25	-	-0,32	1,31	-	1,50	1,26	-	1,41	-0,04	-	-0,03
5 godina	0,05	-	0,08	1,77	-	1,85	1,31	-	1,44	0,01	-	0,03
10 godina	0,21	-	0,30	1,91	-	1,94	1,41	-	1,55	0,20	-	0,23

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	4.2.22	-	11.2.22
3 mjeseca	-0,614	-	-0,689
6 mjeseci	-0,674	-	-0,663
1 godina	-0,587	-	-0,598

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 11.02.2022. godine (pune linije) i 04.02.2022. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Na početku prošle sedmice predsjednica ECB Lagarde je istakla da je potreba „oslanjanja na podatke“ još važnija kako ekonomija izlazi iz pandemije, te da zvaničnici moraju zadržati fleksibilnost „više nego ikada ranije“. Lagarde je dodala da će se naredni ekonomski indikatori pažljivo pratiti i procjenjivati kako bi se ocijenile implikacije na srednjoročna inflatorna očekivanja. Takođe, dodala je da će svako prilagođavanje politike ECB biti postepeno. Nakon toga, guverner Centralne banke Francuske i član UV ECB De Galhau je izjavio da smatra da su proteklih dana reakcije možda i previše velike, te dodao da će rast inflacije u Francuskoj biti privremen. Dodao je da se očekuje da će inflacija u Francuskoj tokom narednih nekoliko mjeseci usporiti i da će se postepeno vratiti na nivo ispod 2%. U izjavi na kraju prošle sedmice Lagarde je odbacila špekulacije o bržem od očekivanog povećanju kamatnih stopa, te upozorila da bi prebrza akcija mogla negativno da utiče na ekonomski oporavak, a u opasnosti bi mogla da budu i radna mjesta. Ipak, potvrdila je da u ECB vide da dolazi do rasta podataka o inflaciji i da to uzimaju u obzir u svojim projekcijama, kao i da bi inflacija mogla da bude veća nego što je prognozirano u decembru.

Sredinom sedmice je došlo do korekcije prinosa naniže nakon što su kreatori monetarnih politika ECB i BoE nastojali da se izjavama suprotstave očekivanjima tržišnih učesnika o brzom povećanju kamatnih stopa u toku ove godine. Član IV ECB Schnabel je izjavila da postoji rizik da inflacija nastavi sa rastom u

bliskoj budućnosti, ali da je vjerovatno da će postepeno da se smanji krajem ove godine. Schnabel je izjavila i da samo povećanje kamatnih stopa neće uticati na pad cijena energenata, ali je potrebno reagovati ukoliko trenutno visok nivo inflacije bude predstavljao prijetnju po promjenu dugoročnih inflatornih očekivanja, jer je mandat ECB da održi cjenovnu stabilnost. Za razliku od Schnabel, novi predsjednik Deutsche Bundesbank Nagel je izjavio da će ECB možda morati da poveća kamatne stope u ovoj godini ukoliko ne dođe do „značajnog“ poboljšanja prognoza inflacije u eurozoni. Kao bazu za odluke ECB Nagel je naveo da će se posmatrati nove projekcije ekonomskog rasta i inflacije koje će biti dostupne u martu.

Ipak, već u četvrtak prinosi su ponovo povećani nakon što je objavljen podatak o većem rastu indeksa potrošačkih cijena u SAD od očekivanja, a što je uticalo na povećana očekivanja rasta kamatnih stopa u eurozoni ove godine. Na sedmičnom nivou prinosi obveznica kraćih dospeljeća su uglavnom zabilježili pad, dok su prinosi obveznica srednje i duže ročnosti povećani. Prinosi njemačkih dvogodišnjih obveznica su smanjeni za oko 8 baznih poena, dok su prinosi desetogodišnjih obveznica povećani za 9 baznih poena. Istovremeno, prinosi italijanskih obveznica dospeljeća 5-10 godina su povećani između 14 i 21 bazni poena.

Glavni ekonomista ECB Lane je nastojao da odbrani stav da bi rekordno visoka inflacija u eurozoni trebalo da uspori bez poduzimanja većih akcija, čak i nakon što su neki od kreatora monetarne politike u posljednje vrijeme približili mogućnosti povećanja kamatnih stopa već tokom ove godine. Evropska komisija je objavila prognoze prema kojima se očekuje da će inflacija u eurozoni biti smanjena ispod ciljanog nivoa ECB od 2% u sljedećoj godini. Nakon što bi ove godine inflacija mogla da zabilježi nivo od 3,5%, očekuje se da će ista pasti na 1,7% u 2023. godini.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Trgovinski bilans – Njemačka (u milijardama EUR)	DEC	11,0	7,0	11,6
2.	Trgovinski bilans – Francuska (u milijardama EUR)	DEC	-	-11,13	-9,76
3.	Bilans tekućeg računa – Njemačka (u milijardama EUR)	DEC	20,0	23,9	18,5
4.	Bilans tekućeg računa – Francuska (u milijardama EUR)	DEC	-	-7,1	-3,6
5.	Industrijska proizvodnja – Njemačka (G/G)	DEC	-3,6%	-4,1%	-2,2%
6.	Industrijska proizvodnja – Austrija (G/G)	DEC	-	3,9%	7,8%
7.	Industrijska proizvodnja – Finska (G/G)	DEC	-	11,5%	5,3%
8.	Industrijska proizvodnja – Italija (G/G)	DEC	4,6%	4,4%	6,6%
9.	Industrijska proizvodnja – Španija (G/G)	DEC	4,4%	1,3%	4,6%
10.	Industrijska proizvodnja – Irska (G/G)	DEC	-	-4,3%	-28,9%
11.	Industrijske prodaje – Holandija (G/G)	DEC	-	26,0%	26,0%
12.	Prerađivačka proizvodnja – Holandija (G/G)	DEC	-	12,6%	10,9%
13.	Sentix indeks povjerenja investitora – EZ	FEB	15,2	16,6	14,9
14.	Stopa inflacije – Njemačka (final.)	JAN	5,1%	5,1%	5,7%
15.	Stopa inflacije – Holandija	JAN	-	7,6%	6,4%
16.	Maloprodaja – Italija (G/G)	DEC	-	9,4%	12,4%

SAD

Fokus investitora protekle sedmice je bio na objavljivanju **stope inflacije u SAD, koja je tokom januara neočekivano povećana na najviši nivo u posljednjih 40 godina. Stopa inflacije je zabilježila rast na 7,5% sa prethodnih 7,0% (očekivano 7,3%).** Zvaničnici Feda su signalizirali da bi već narednog mjeseca mogli povećati referentnu kamatnu stopu kako bi se pokušali izboriti protiv visokih stopa inflacije. Predsjednica Feda iz Clevelanda Master i predsjednik Feda iz Atlante Bostic su istakli da su sve opcije „na stolu“ za kreatora monetarne politike kada je riječ o iznosu prvog povećanja referentne kamatne stope. Master je istakla da ne vidi prostor da to odmah bude rast od 50 baznih poena. Predsjednica Feda iz San Francisca Daly je izjavila da Fed ne bi trebalo da čini ni premalo niti da bude „previše agresivan“ u nastojanjima da sanira inflaciju uzrokovanu pandemijom.

Krajem sedmice jačanje geopolitičkih tenzija između Rusije i Ukrajine je uticalo na smanjenje prinosa na

američke obveznice, kao i na pad indeksa dionica. Uprkos tome, prinosi obveznica SAD su na sedmičnom nivou zabilježili rast.

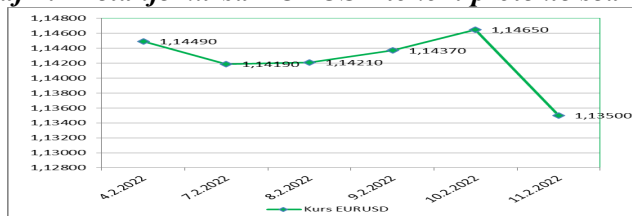
Prema rezultatima istraživanja Bloomberg-a za februar, ekonomski analitičari prognoziraju da će ekonomija SAD u tekućoj godini zabilježiti ekspanziju po stopi od 3,7%, dok se za 2023. i 2024. godinu prognoziraju stope od 2,5% i 2,1%, respektivno. Prognozirana stopa inflacije za tekuću godinu je povećana na 5,0% sa prethodno prognoziranih 4,6%, dok je za narednu godinu blago povećana na 2,5% sa 2,4%. Većina anketiranih ekonomista očekuje da će Fed povećati referentnu kamatnu stopu za 25 baznih poena na nivo od 0,50% na sjednici u martu.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa inflacije (G/G)	JAN	7,3%	7,5%	7,0%
2.	Bilans budžeta (u mlrd USD)	JAN	23,0	118,7	-21,3
3.	Trgovinski bilans (u mlrd USD)	DEC	-83,0	-80,7	-79,3
4.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	5. FEB	230.000	223.000	239.000
5.	Kontinuirani zahtjevi nezaposlenih za pomoć	29. JAN	1.615.000	1.621.000	1.621.000
6.	Potrošački krediti (u mlrd USD)	DEC	21,9	18,9	38,8
7.	MBA hipotekarni krediti	4. FEB	-	-8,1%	12,0%

USD je aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD zabilježio pad sa nivoa od 1,1449 na nivo od 1,1350, što predstavlja pad od 1,0% na sedmičnom nivou.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Glavni ekonomista BoE Pill je izjavio da se zalaže za „stabilan pristup“ u pooštavanju monetarne politike BoE, djelimično zbog neizvjesnosti koliko će se biti potrebno povećati kamatne stope. Pill je na posljednjoj sjednici MPC BoE zajedno sa većinom glasao da se referentna kamatna stopa poveća za 25 baznih poena na 0,5%, dok su četvorica njegovih kolega glasali za veće povećanje na 0,75% zbog zabrinutosti oko rastućih inflatornih očekivanja. Jedan od razloga za postepeni pristup pooštavanju monetarne politike je neizvjesnost oko „neutralnog“ nivoa kamatnih stopa u ekonomiji Velike Britanije, kojim se ne podstiče niti usporava ekonomski rast. Prema njegovim riječima, BoE bi trebalo da razmotri uticaj povećanja kamatnih stopa na ekonomiju. Drugi razlog je bila želja da se izbjegnu očekivanja tržišta u smislu velikih promjena u politici BoE, te kako bi podvukli certu ispod drastičnih akcija preduzetih za podršku ekonomije na početku pandemije, u martu 2020. godine. Dok je BoE zabrinuta za pregrijavanje na tržištu rada, Konfederacija za zapošljavanje i KPMG su objavili vijest da je njihov indeks tražnje za radnom snagom u januaru smanjen na 68,6 poena sa decembarskih 69,3 poena. Ovo je najniži nivo ovog podatka od maja, ali i dalje značajano iznad dugoročnog prosjeka.

Ekonomija Velike Britanije je u prošloj godini zabilježila najbrži rast od II svjetskog rata, iako je u decembru pretrpila blaže usporenje. Ekonomija je zabilježila rast od 7,5%, što je najveći rast od 1941. godine, a koji je Veliku Britaniju učinio najbrže rastućom ekonomijom u 2021. godini, kada je riječ o naprednim zemljama. Ekonomija je, ipak, krajem IV kvartala ostala nešto ispod nivoa koji je zabilježen krajem 2019. godine, odnosno pred pandemiju.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikator	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	GDP (Q/Q) P IV kvartal	1,1%	1,0%	1,0%
2.	Lična potrošnja (Q/Q) P IV kvartal	0,8%	1,2%	2,9%
3.	Izvoz (Q/Q) P IV kvartal	6,3%	4,9%	-4,7%
4.	Uvoz (Q/Q) P IV kvartal	2,4%	-1,5%	3,6%
5.	Industrijska proizvodnja (G/G) DEC	0,6%	0,4%	-0,2%
6.	Prerađivački sektor (G/G) DEC	1,7%	1,3%	-0,1%
7.	Građevinski sektor (G/G) DEC	7,7%	7,4%	3,6%

Tokom protekle sedmice GBP je aprecirala u odnosu na EUR, kao i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio pad sa nivoa od 0,84615 na nivo od 0,83698, dok je kurs GBPUSD povećan sa nivoa od 1,3531 na nivo od 1,3564.

JAPAN

Japan i SAD su postigli dogovor koji će omogućiti da većina isporuka čelika iz Japana u SAD bude uvezena bez carine, prvi put od 2018. godine, što ukazuje na to da djeluju zajedno protiv kineskih trgovinskih praksi koje štete industriji. Objavljeno je da su SAD dozvolile uvoz do 1,25 miliona tona čelika iz Japana bez carine godišnje, a količine iznad tog nivoa podliježu carini od 25%.

BoJ je ponudila da kupi neograničenu količinu obveznica po fiksnoj kamatnoj stopi. U saopštenju objavljenom na web stranici BoJ stoji da će 14. februara BoJ kupiti desetogodišnje obveznice po prinosu od 0,25%. Ovo je prva kupovina od jula 2018. godine, kako se prinosi približavaju granici tolerisanih nivoa prema okviru kontrole krive prinosa BoJ. Guverner Kuroda je izjavio da ne diskutuje o izlasku iz ultrastimulativne monetarne politike i da to neće činiti tokom svog mandata do aprila 2023. godine. Po njegovim riječima, sve dok postoji trenutna projekcija kretanja cijena, neće se raspravljati o izlasku iz te politike. Kuroda je istakao da je mogućnost naglog ubrzanja inflacije u Japanu „izuzetno mala“ dok rastuće cijene goriva podstiču veleprodajne cijene, pošto domaćinstva tek treba da postanu tolerantna na rast cijena, navodeći da je ekonomski oporavak Japana sporiji nego u SAD i evropskim zemljama, pa sa inflacijom od 0,5%, nema potrebe za smanjenjem monetarnih podsticaja ili kretanjem ka pooštavanju monetarne politike.

Član MPC BoJ Nakamura je izjavio da bi ekonomija imala koristi ukoliko se kurs USDJPY bude kretao u rasponu od 103-115. Nakamura je dodao da je kretanje kursa poprilično stabilno, što je izuzetno važno za kompanije. Ukoliko se USD bude kretao unutar tog raspona (103-115 JPY), kompanijama će olakšati donošenje poslovnih odluka.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

Red. br.	Ekonomski indikator	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Vodeći indeks (prelim.) DEC	103,7	104,3	103,9
2.	Koicidirajući indeks (prelim.) DEC	92,6	92,6	92,8
3.	Novčane zarade zaposlenih (G/G) DEC	0,9%	-0,2%	0,8%
4.	Potrošnja domaćinstva (G/G) DEC	0,0%	-0,2%	-1,3%
5.	Tekući račun (u milijardama JPY) DEC	106,4	-370,8	897,3
6.	Trgovinski bilans (u milijardama JPY) DEC	-200,7	-318,7	-431,3
7.	Monetarni agregat M2 (G/G) JAN	3,6%	3,6%	3,7%
8.	Monetarni agregat M3 (G/G) JAN	3,3%	3,3%	3,4%
9.	Porudžbine mašinskih alata (G/G) prelim. JAN	-	61,4%	40,6%
10.	Indeks proizvođačkih cijena uslužnog sektora (G/G) JAN	8,2%	8,6%	8,7%

JPY je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio pad sa nivoa od 131,96 na nivo od 130,95. JPY je blago deprecirao u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio rast sa nivoa 115,26 na nivo od 115,42.

NAFTA I ZLATO

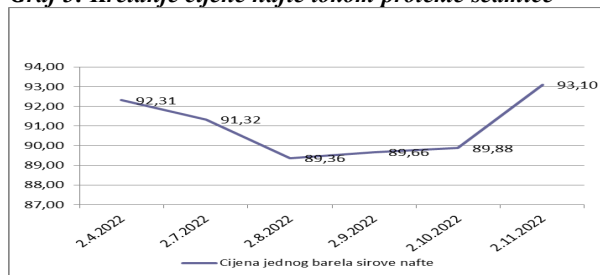
Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 92,31 USD (80,63 EUR).

Početkom sedmice cijena nafte je blago smanjena, ali se i dalje održavala na nivou iznad 91 USD po barelu, jer su investitori bili fokusirani na nuklearne pregovore sa Iranom. Narednog dana cijena je dodatno smanjena pod uticajem optimizma vezano za moguće postizanje dogovora u navedenim pregovorima. Rafinerije nafte u Indiji, koja je treći najveći uvoznik nafte u svijetu, su povećale kupovine ovog energenta sa ciljem da dostignu godišnje ciljeve proizvodnje, što predstavlja dalji podsticaj rastu cijene nafte i dobru osnovu da se barel kreće ka cijeni od 100 USD za jedan barel. Sredinom sedmice je objavljen podatak o neočekivanom padu zaliha nafte u SAD, koji je iznosio 4,8 miliona barela. Smanjenje zaliha dodatno je zaoštrilo trenutnu situaciju na tržištu usljed jačanja signala o rastu potražnje za ovim energentom u najvećoj svjetskoj ekonomiji, te je u prvom momentu zaustavilo dalji pad cijene nafte, a potom i dovelo do njenog rasta.

Cijena jednog barela sirove nafte je tokom trgovanja u petak zabilježila rast na najviši nivo od septembra 2014. godine. Rast geopolitičkih tenzija između Rusije i Ukrajine potresa globalno tržište nafte, te utiče na rast cijene ovog energenta blizu nivoa od 100 USD po barelu.

Cijena nafte je na sedmičnom nivou zabilježila rast od 0,86%. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 93,10 USD (82,03 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.808,28 USD (1.579,42 EUR).

Početkom sedmice cijena zlata je povećana, te je dostigla najviši nivo u prethodnih sedam dana pod uticajem zabrinutosti za inflaciju i zbog geopolitičkih tenzija. Istovremeno, tržišni učesnici su iščekivali objavljivanje podataka o inflaciji u SAD, kako bi procijenili eventualni dalji rast kamatnih stopa u SAD. Što se tiče geopolitike, predsjednik Francuske Macron je započeo razgovore sa ruskim predsjednikom Putinom u nastojanju da „deeskalira“ ukrajinsku krizu. Cijene zlata su u utorak ostale stabilne blizu najvišeg nivoa u posljednje dvije sedmice, podstaknute rastućom zabrinutošću zbog inflacije i tenzijama između Rusije i Ukrajine, dok su očekivanja povećanja kamatnih stopa u SAD-u ograničila značajnije dobitke na zlatu. Deprecijacija USD sredinom sedmice uticala je na to da se cijena zlata dodatno poveća, te je podstakla povlačenje ulaganja investitora u američke obveznice u iščekivanju objavljivanja podatka o stopi inflacije. Očekuje se da će dalji rast stope inflacije jačati snagu zlata kao zaštite od inflacije. Rast tražnje zbog mogućeg izbijanja sukoba između Rusije i Ukrajine je rezultirao rastom cijene ovog plemenitog metala i tokom trgovanja u petak. Cijena jedne fine unce zlata je na zatvaranju tržišta u petak povećana na najviši nivo od kraja novembra prošle godine. Nakon objavljenih podataka o stopi inflacije u SAD, investitori očekuju da će rast inflacije uticati na to da Fed bude agresivniji u vođenju restriktivnije monetarne politike, što bi moglo voditi padu cijene zlata u narednom periodu.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.858,76 USD (1.637,67 EUR). Na sedmičnom nivou cijena zlata je povećana za 2,79%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

